

JP RADIO I TELEVIZIJA CRNE GORE
Broj: 01-1145
Dana, 9. 03. 2012. godine
Podgorica

Na osnovu Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Sl. list Crne Gore", br. 37/11) i člana 39. Statuta JP Radio i Televizije Crne Gore, br. 01-6145 od 28.12.2010. god., Savjet Radio i Televizije Crne Gore na sjednici održanoj 06.03. 2012. godine, usvojio je

P R A V I L N I K
O AUTORSKIM I IZVOĐAČKIM PRAVIMA I NAKNADAMA U RTCG

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se odnosi između autora i interpretatora i Radio i Televizije Crne Gore kao korisnika njihovih autorskih djela i interpretacija, kriterijumi i način plaćanja autorskih naknada i naknada za interpretatore i filmske i televizijske umjetničke saradnike (u daljem tekstu: Pravilnik).

DEFINICIJE SPECIFIČNIH POJMOVA

1. Emisija

Emisija predstavlja električni, elektromagnetni ili drugi signal pretvoren u zvučni, vizuelni, ili zvučno-vizuelni sadržaj, odnosno djelo koje je proizvedeno radi emitovanja na radio ili televizijskom programu.

2. Televizijsko djelo

Televizijsko djelo predstavlja specifično zvučno-vizuelno djelo proizvedeno radi emitovanja na televizijskom programu, čiji koautori su pisac scenarija, reditelj, glavni snimatelj i kompozitor muzike, ukoliko je muzika bitan element djela.

Koautori crtanog televizijskog djela su pisac scenarija, režiser, glavni crtač, glavni animator i kompozitor, ukoliko je muzika bitan element djela.

Autori doprinosa na televizijskom djelu su scenograf, kostimograf, autor kompjuterske grafike, autor maski i autor muzike koja nije bitan element djela.

3. TVspot

TV spot je specifično zvučno-vizuelno djelo proizvedeno radi emitovanja na televizijskom programu koje predstavlja vizuelnu adaptaciju muzičkih ili drugih sadržaja, čiji koautori su režiser, pisac scenarija, glavni snimatelj i autor kompjuterske grafike - animacije koja je bitan element djela, a autori doprinosa su scenograf, kostimograf, autor maski i autor kompjuterske grafike koja nije bitan element djela. Ukoliko je muzika specijalno komponovana za TV spot koautor je i kompozitor, a autor doprinosa u određenim slučajevima može biti autor izbora muzike.

4. EPP spot

EPP spot predstavlja vrstu TV spota koji je namijenjen reklamiranju nekog proizvoda ili usluge.

5. Radio drama

Radio drama je specifično zvučno djelo koje je proizvedeno radi emitovanja na radio programu, čiji koautori su autor originalnog scenarija, odnosno scenarija adaptacije književnog ili dramskog teksta i režiser, a autori doprinosa sa autor muzike ili izbora muzike.

6. Kinematografski specijal

Kinematografski specijal predstavlja bioskopski film proizведен od mono ili serijskog TV programa koji je namijenjen za bioskopsku eksploraciju.

7. Video specijal

Video specijal predstavlja video film proizведен od mono ili serijskog TV programa koji je namijenjen za video eksploraciju.

8. Premijerno emitovanje programa

Premijerno emitovanje radio i televizijskog programa predstavlja prvo emitovanje snimljenog programa.

9. Reprizno emitovanje programa

Reprizno emitovanje radio i televizijskog programa predstavlja drugo i svako dalje emitovanje snimljenog programa.

10. Simultano emitovanje programa

Simultano emitovanje radio i televizijskog programa predstavlja istovremeno emitovanje snimljenog programa od strane dvije ili više rtv organizacija.

11. Odložno emitovanje programa

Odložno emitovanje radio i televizijskog programa predstavlja naknadno emitovanje programa od strane rtv organizacije koja program preuzima od druge rtv organizacije.

12. Direktan prenos programa

Direktan radio i televizijski prenos programa predstavlja prenos sa mjesta održavanja određene političke, sportske, muzičke, kulturne ili druge manifestacije.

13. Odložni prenos programa

Odloženi radio i televizijski prenos programa predstavlja naknadno emitovanje snimljenog direktnog prenosa programa.

14. Satelitsko emitovanje programa

Satelitsko emitovanje radio i televizijskog programa predstavlja distribuciju signala preko satelita radi prijema programa u stambenim i nestambenim objektima koji su snabdjeveni odgovarajućim prijemnim uredajima.

15. Kablovska distribucija programa

Kablovska distribucija radio i televizijskog programa predstavlja prenos programa putem koaksijalnog ili optičkog kabla radi prijema u stambenim i nestambenim objektima koji su priključeni na kablovski sistem.

AUTORSKO DJELO - A U T O R

Član 2.

Autorsko djelo je individualna duhovna tvorevina iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti, koja je izražena na određeni način.

Autorskim djelom smatraju se naročito:

- pisana djela (knjige, brošure, članci i dr.);
- govorna djela (predavanja, govor, besjede i dr.);
- dramska, dramsko-muzička, koreografska i pantomimska djela, kao i djela koja potiču iz folklora;
- muzička djela, sa riječima ili bez riječi;
- zvučno-vizuelna djela (kinematografska, radijska, televizijska i druga djela definisana u prethodnom odjeljku);
- djela likovne umjetnosti (slike, crteži, skice, grafike, skulpture i dr.);
- djela arhitekture, primjenjene umjetnosti i industrijskog oblikovanja;
- kartografska djela (geografske i topografske karte);
- planovi, skice, makete i fotografije;
- projekti i elaborati iz oblasti telekomunikacija;
- računarski programi (u izvornom, objektnom i izvršnom kodu) i kompjuterska grafika i animacija;
- zbirke autorskih djela ukoliko predstavljaju originalne duhovne tvorevine.

Član 3.

Autor je fizičko lice koje je stvorilo autorsko djelo.

Ako je autorsko djelo stvoreno saradnjom dva ili više lica i čini nedjeljivu cjelinu svim koautorima pripada nedjeljivo autorsko pravo.

Prerade (prevodi, adaptacije, aranžmani, izmjene i sl.) autorskih djela ili drugog materijala smatraju se novin autorskim djelom ako ispunjavaju uslove u smislu Zakona o autorskim i srodnim pravima.

Član 4.

Pored autora nosilac autorskog prava može biti i lice koje je na osnovu zakona, testamenta ili ugovora steklo određena autorsko-pravna ovlašćenja.

Član 5.

Autori i autori doprinosa, odnosno nosioci autorskih prava, imaju autorska prava na svojim djelima i doprinosima koje ustupaju RT CG, u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Autorsko-pravni odnos između autora i RTCG uređuje se ugovorom zaključenim sa autorom ili njegovim zastupnikom, u pisanoj formi.

Autorsko-pravni odnos između autora nescenskih, muzičkih i književnih djela i RTCG, po pravilu, uređuje se ugovorom zaključenim sa organizacijama za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava.

Član 6.

Pod nescenskim, književnim i muzičkim djelima smatraju se naročito:

- muzička nescenska djela: oratorijumi, kantate, djela simfonijske, kamerne, solističke, horske, zabavne, dječije, narodne muzike i slično, u cjelini i odlomcima u muzičkim emisijama, bez obzira da li se izvode nescenski ili scenski (kostimi, dekor);
- odlomci muzičko-scenskih djela, opera, opereta, baleta i slično, bez obzira na trajanje, pod uslovom da ti odlomci ne predstavljaju dramsku cjelinu kao što su cijeli skraćena verzija cijelog muzičko-scenskog djela;
- nenaručena muzička djela korišćena u dramskim emisijama bilo kao muzička pratnja ili ilustracije, bilo da se samostalno izvode u okviru tih emisija;
- naručena ili nenaručena muzika za književne, humorističke i reportažne emisije kao i za muzičko-književne emisije (muzičke priče, recitali i slično);
- muzika korišćena za testove na RT programima kao ilustrativna muzika za špice, pauze, slajdove, telope i slično, bez obzira da li je naručena ili nenaručena;
- književna nescenska djela, kao što su pripovjetke, pjesme u stihu ili prozi, poeme, književni eseji, recenzije, reportaže, odlomci iz romana ili drame, pod uslovom da ne predstavljaju dramsku cjelinu.

Za radio-televizijsko iskorišćavanje navedenih i drugih djela čiji autori svoja prava ostvaruju preko organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava RTCG nema obavezu pribavljanja pojedinačnih dozvola od autora, odnosno nosilaca autorskih prava.

Nadležne službe RTCG obavezne su da vode redovnu dnevnu evidenciju o emitovanju autorskih djela iz prethodnog stava.

Član 7.

Prava stranih državljana u vezi sa iskorišćavanjem njihovih djela od strane RTCG uređuju se u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

SADRŽINA I ISKORIŠĆAVANJE AUTORSKOG PRAVA

Član 8.

Autorsko pravo sadrži imovinska i moralna prava odnosno ovlašćenja autora.

Član 9.

Imovinska prava autora sačinjavaju isključivo prava na ekonomsko iskorišćavanje autorskog djela i to:

- pravo na snimanje i umnožavanje;
- pravo na stavljanje primjerka djela u promet i pravo davanja primjeraka djela u zakup;
- pravo izvođenja, pravo predstavljanja i pravo prenošenja izvođenja ili predstavljanja;
- pravo emitovanja, pravo javnog saopštavanja djela koje se emituje i pravo javnog sopštavanja djela sa nosača zvuka ili slike, odnosno prava utvrđena Zakonom o autorskim i srodnim pravima.

Izvođenjem, u smislu prethodnog stava, smatra se javno saopštavanje nescenskih djela (govor, muzika) uživo pred publikom.

Predstavljanjem, u smislu prethodnog stava, smatra se javno saopštavanje scenskih djela (dramsko, dramsko-muzičko, koreografsko, pantomimsko djelo) uživo pred publikom.

Imovinska prava autora traju za života autora i sedamdeset godina poslije njegove smrti.

Imovinska prava koautora prestaju po isteku sedamdeset godina od smrti koautora koji je poslednji umro.

Član 10.

Posebnim dijelom ovog pravilnika utvrđuje se visina naknada za ekonomsko iskorišćavanje autorskih djela emitovanjem na programima RTCG kao i za druge vidove ekonomskog iskorišćavanja autorskih djela od strane RTCG.

Kod određivanja naknade u pojedinačnom slučaju uzima se u obzir vrsta autorskog djela odnosno doprinosa, kvalitet stvorenog djela, stvaralačka afirmacija autora i obim ovlašćenja koje autor prenosi na RTCG.

Visinu naknade u pojedinačnim slučajevima određuje generalni direktor, odnosno lica koja on ovlasti.

Član 11.

Bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade RTCG može emitovati autorska djela u okviru izvještavanja o tekućim događajima, u skladu sa uslovima propisanim Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade RTCG može emitovati, odnosno objavljivati kratke odlomke (citate) objavljenih autorskih djela, u skladu sa uslovima propisanim Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Bez dozvole autora, a uz obavezu plaćanja autorske naknade RTCG može emitovati djela sa izdatih fonograma, u skladu sa uslovima propisanim Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Bez dozvole autora RTCG može emitovati, odnosno objavljivati članke i fotografije objavljene u drugim sredstvima javnog informisanja pod uslovom da se ti članci odnose na tekuća društvena pitanja, u skladu sa uslovima propisanim Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Bez dozvole autora i bez plaćanja autorske naknade RTCG može snimati autorska djela na nosače zvuka i slike, ukoliko ima dozvolu za njihovo emitovanje, u skladu sa uslovima propisanim Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Član 12.

Moralna prava autora sačinjavaju isključiva prava:

- pravo da mu se prizna autorstvo na njegovom djelu (pravo paterniteta);
- pravo da njegovo ime, pseudonim ili znak budu naznačeni na svakom primjerku djela, odnosno navedeni prilikom svakog javnog saopštavanja djela (pravo naznačenja imena);
- pravo da objavi svoje djelo i da odredi način na koji će se ono objaviti (pravo objavljinjanja).
- pravo da se suprotstavlja izmjenama svog djela od strane neovlašćenih lica, da se suprostavlja javnom saopštavanju svog djela u izmjenjenoj ili nepotpunoj formi i da daje dozvolu za preradu svog djela (pravo na zaštitu integriteta djela);
- pravo da se suprotstavlja iskorišćavanju svog djela na način koji ugrožava ili može ugroziti njegovu čast ili ugled (pravo na suprotstavljanje nedostojnom iskorišćavanju djela).

Moralna prava autora traju i po isteku imovinskih prava, u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Član 13.

Prilikom emitovanja odnosno iskorišćavanja autorskog djela RTCG dužna je da na uobičajeni način, u skladu sa programskim standardima, odnosno kada je to moguće, naznači imena autora i imena autora doprinosa.

Obaveza iz prethodnog stava odnosi se i na autorska djela stvorena u radnom odnosu.

Član 14.

Autorskim ugovorom utvrđuje se način i obim iskorišćavanja autorskog djela od strane RTCG, kao i posebna prava i obaveze autora i RTCG.

Član 15.

Autorskim ugovorom za ugovorenu naknadu autor ustupa RTCG iskijučiva imovinska prava na:

- a) Snimanje djela sadašnjim i budućim elektronskim i filmskim tehničkim postupcima, u sopstvenoj produkciji ili koprodukciji sa drugim pravnim licima u zemlji i inostranstvu;
- b) Prostorno, vremenski i po broju neograničeno emitovanje djela u sopstvenom ili zajedničkom rtv programu sa drugim rtv organizacijama u zemlji i inostranstvu, preko mreže zemaljskih emisionih postrojenja, satelita i kablovske distributivne sistema, odnosno neograničeno korišćenje djela;
- c) Ustupanje, prodaja i razmjena proizvedenog rtv programa u kome se koristi djelo u drugim rtv organizacijama i pravnim licima u zemlji i inostranstvu;
- d) Prevođenje djela tonskom obradom ili titlovanjem;
- e) Izvođenje ili prikazivanje djela na festivalima, takmičenjima i drugim sličnim manifestacijama, koncertima, priredbama, kao i za propagandne potrebe RTCG, s tim da materijalne nagrade, diplome i druga priznanja pripadaju autoru ako su njemu dodijeljena;
- f) Pravo emitovanja kraćih fragmenata autorskog djela kao ilustracija u rtv programima uz obavezu poštovanja moralnih prava autora.

Član 15.

Autorskim ugovorom za ugovorenu naknadu autor prenosi na RTCG i imovinska prava na:

- presnimavanje autorskog djela - snimljenog materijala radi umnožavanja i stavljanja u promet audio i video kaseta, kompakt diskova i drugih nosača slike i zvuka, kao i objavljivanje putem izdavanja autorskog djela u štampanim publikacijama RTCG;
- izradu kinematografskog specijala i video specijala, odnosno pravo ustupanja snimljenog autorskog djela kinematografskom proizvođaču za proizvodnju kinematografskog specijala, kao i video proizvođaču za proizvodnju video specijala.

U navedenim slučajevima odnosi između autora i proizvođača regulišu se posebnim ugovorom.

Član 16.

Autorskim ugovorom utvrđuje se da je autor dužan da se u izvršavanju ugovornih obaveza pridržava pravila RTCG o radno-tehnološkoj disciplini, kao i da postupa po primjedbama i zahtjevima RTCG za izmjene i dorade djela.

Ukoliko RTCG stavi primjedbe i zahtjeva izmjene ili doradu autorskog djela, autor je obavezan da postupi po zahtjevu RTCG u ostavljenom roku, bez prava na posebnu

naknadu, pod uslovom da RTCG već nije usvojila konačnu verziju autorskog djela. RTCG je dužna da uredno izvršava ugovorne i druge obaveze koje nastanu tokom realizacije djela, kao i da poštuje moralna prava autora, u skladu sa odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima.

Član 17.

Autorskim ugovorom određuje se i da autor odobrava unošenje neophodnih izmjena u autorskom djelu iz programskih razloga ili tehničkih uslova proizvodnje programa, kao i sponzorstvo, emitovanja marketinskih poruka odnosno "sjećenje" emisija, uz poštovanje moralnih prava autora.

Član 18.

Izuzetno, autorskim ugovorom sa afirmisanim autorima televizijskih djela i drugih djela posebnog kvaliteta RTCG može ugovoriti pravo na naknadu u slučaju repriznog emitovanja djela, u skladu sa Pravilnikom.

Izuzetno, autorskim ugovorom sa afirmisanim autorima televizijskih djela i drugih djela posebnog kvaliteta RTCG može ugovoriti posebne uslove za korišćenje njihovih djela.

Odluku iz stava 1 i 2 ovog člana donosi generalni direktor, odnosno lica koja ovlasti generalni direktor.

AUTORSKO DJELO STVORENO U RADNOM ODNOSU

Član 19.

Radio i Televizija Crne Gore je ovlašćena da objavi i nosilac je, u okviru svoje registrovane djelatnosti, isključivih imovinskih prava na iskorišćavanje autorskog djela koje je stvorilo lice koje je u radnom odnosu u Radio i Televiziji Crne Gore u okviru izvršenja svoje radne obaveze.

Prava iz prethodnog stava RTCG ima u roku od pet godina od dana premijernog emitovanja djela, odnosno dana kada je djelo spremno za iskorišćavanje, kada se radi o djelima čije iskorišćavanje ne podrazumijeva emitovanje.

Rok za iskorišćavanje imovinska i drugih prava na autorsko djelo iz stava 2. ovog člana, može biti i duži ako je regulisan ugovorom o radu, odnosno autorskim ugovorom.

Autor ima prava na naknadu za posebne vidove iskorišćavanja autorskog djela (prodaja, izrada fonograma i videograma) u skladu sa Pravilnikom.

Autor djela stvorenog u radnom odnosu u RTCG zadržava moralna prava na tom djelu.

Član 20.

Po isteku roka iz člana 19. autor djela stvorenog u radnom odnosu u RTCG stiče imovinska prava na tom djelu u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima i ovim Pravilnikom.

Ako je autorsko djelo stvoren u radnom odnosu računarski program nosilac isključivih imovinskih prava na tom djelu je Radio i Televizija Crne Gore.

Član 21.

Odredbe člana 19. i 20. ne odnose se na autorska djela koja lica u radnom odnosu u RTCG stvore izvan okvira svojih radnih obaveza.

Član 22.

Za autorsko djelo ostvareno u okviru radnog odnosa važi ona odredba koju autor ostvari pri ispunjavanju svojih radnih obaveza i stvaralašvo koje autor stvara po narudžbi ili uputstvu poslodavca i namijenjena je radiodifuznom emitovanju ili bilo kakvoj upotrebi na zvučnom, audiovizuelnom i multimedijalnom području, odnosno drugim oblicima aktivnosti ustanove.

Autorsko djelo ostvareno u okviru radnog odnosa mora biti ostvareno kao dio organizovanog radnog procesa.

Prava o autorskom djelu koje ostvari autor-zaposleni, a djelo prevazilazi opis djela u ugovoru o radu i nije tipično za radno mjesto zaposlenog, uređuje se autorskim ugovorom.

Član 23.

U procesu za utvrđivanje da li je autorsko djelo ostvareno u okviru organizovanog radnog procesa nebitne su okolnosti:

- u kojem dijelu RTV je nastalo
- da li je ostvareno u redovnom radnom vremenu ili izvan radnog vremena

Član 24.

RTCG se obavezuje da će u svakom obliku upotrebe autorskog djela na uobičajen način, koji se odnosi na RTV ustanove, navoditi ime autora, a autor može da zahtijeva da se pri emitovanju njegovo ime navede ili ne, po njegovoj želji.

Član 25.

Sva materijalna i druga prava o autorskom djelu stvorenom u okviru radnog odnosa u RTCG se kompleksno, cijelovito i isključivo prenose na poslodavca za 5 godina.

Bez obzira na odredbu iz stava 1. ovog člana, ugovorom o radu i autorskim ugovorom, autorska prava mogu se uređiti i drugačije.

Član 26.

Nakon isteka petogodišnjeg roka, odnosno roka predviđenog u ugovoru o radu ili autorskom ugovoru, autor je dužan da, na zahtjev RTCG, ponovo, isključivo ustupi imovinska, autorska i druga prava autora na tom dijelu uz plaćanje primjerenoj honorara.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, sva navedena prava se isključuju, vremenski, sadržinski i trajno prenose na poslodavca, a autoru se, za prenos prava isplaćuje nadoknada koja nije niža od 15% i ne viša od 30% visine autorskog honorara za autorska ostvarenja te vrste u trenutku zahtjeva za prenos prava.

Nadoknada iz prethodnog stava se isplaćuje kao autorski honorar na osnovu ugovora, bez obzira na to da li je osoba u tom trenutku i dalje zaposlena u RT CG.

Član 27.

Ukoliko RT CG nema interes za prenos prava od autora na osnovu člana 26. ovog Pravilnika, mora se, nakon isteka petogodišnjeg roka, odnosno roka predviđenog u ugovoru o radu ili autorskom ugovoru, na zahtjev autora ili njegovih nasljednika, u roku od 6 mjeseci od podnošenja zahtjeva, uz pisani izjavu odreći tih prava.

Autoru, odnosno njegovim pravnim nasljednicima od dana odbijanja zahtjeva, pripadaju sva materijalna, autorska i druga prava na pomenuto autorsko djelo.

Ukoliko se poslodavac nakon isteka petogodišnjeg roka, odnosno roka predviđenog u ugovoru o radu ili autorskom ugovoru, nije pisano odrekao prava prisilne licence

ili sklopio odgovarajući ugovor, a autorsko djelo je upotrijebio, mora autoru isplatiti nadoknadu pod jednakim uslovima koji se odnose za spoljne saradnike - autore koji sarađuju sa RTCG na osnovu utvrđenih autorskih ugovora.

BAZE PODATAKA, KOMPJUTERSKI PROGRAMI I SRODNA PRAVA

Član 28.

Na RTCG se bez posebne nadoknade isključivo i trajno prenose sva materijalna i druga prava autora baze podataka, kompjuterskih programa i srodnih prava izrađivača podataka na djelima i predmetima srodnih prava ostvarenih u okviru redovnog zaposlenja u RTCG.

Za moralna prava na autorska djela i predmete srodnih prava iz prethodnog stava koriste se odredbe člana 19. ovog pravilnika.

AUTORSKA DJELA IZ OBLASTI NOVINARSTVA

Član 29.

Autorskim djelima iz oblasti novinarstva smatraju se naročito:

- uređivanje i vodenje emisije;
- prenosi i uključenja (sportski prenosi, prenosi kulturnih, političkih i drugih događaja sa komentarom);
- komentari (uvodni i komentar u emisiji);
- izvještaji;
- reportaže - prilozi;
- vijesti - informacije;
- intervjuji;
- ostvrti, hronike;
- eseji;
- feljtoni i zabavno-feljtonistički tekstovi;

Autorskim djelima iz oblasti novinarstva smatraju se djela navedena u prethodnom stavu isključivo ukoliko sadrže mišljenje ili analizu autora, tako da predstavljaju originalne duhovne tvorevine, u smislu Zakona o autorskom i srodnim pravima.

Član 30.

Autorskim ugovorom za djela iz oblasti novinarstva utvrđuje se način i obim iskorišćavanja ovih djela od strane RTCG kao i posebna prava i obaveze autora i RTCG.

Član 31.

Autorskim ugovorom za djela iz oblasti novinarstva za ugovorenu naknadu autor ustupa RTCG svoja isključiva imovinsko-pravna ovlašćenja na snimanje i prostorno, vremenski i po broju neograničeno emitovanje djela, u cjelini ili djelovima, u sopstvenom ili zajedničkom rtv programu sa drugim rtv organizacijama u zemljli i inostranstvu, preko mreže zemaljskih emisionih postrojenja, satelita i kablovskih distributivnih sistema.

Pored toga, autor ustupa RTCG i ovlašćenja na ustupanje, prodaju i razmjenu proizvedenog rtv programa drugim organizacijama u zemljli i inostranstvu, prevođenje djela na strane jezike tonskom obradom ili titlovanjem, kao i za sve

**druge poznate vidove radiodifuznog korišćenja autorskog djela.
Autor odobrava unošenje neophodnih izmjena u autorskom djelu iz programske i tehnoloških razloga.**

Član 32.

Autor je dužan da se u ispunjavanju preuzetih obaveza, pridržava uređivačke politike RTCG i pravila RTCG o radno-tehnološkoj disciplini, kao i da postupa po primjedbama i zahtjevima RTCG za izmjenu ili doradu autorskog djela, s tim što RTCG zadržava pravo da iz programske i tehničke razloga djelo ne emituje uz obavezu isplate autorske naknade.

Član 33.

**Izuzetno, autorskim ugovorom za djela iz oblasti novinarstva u posebnim slučajevima RTCG može ugovoriti posebne uslove za njihovo korišćenje.
Odluku iz prethodnog stava donosi generalni direktor, odnosno lica koja ovlasti generalni direktor.**

Član 34.

Autorska djela iz oblasti novinarstva koji su stvorili novinari u okviru izvršenja svoje radne obaveze ureduju se shodnom primjenom odredbi ovog pravilnika koje se odnose na autorska djela iz radnog odnosa.

INTERPRETACIJA I INTERPRETATORI

Član 35.

Interpretacija predstavlja duhovnu tvorevinu koja nastaje ličnim angažovanjem interpretatora radi zvučnog, vizuelnog odnosno zvučno-vizuelnog saopštavanja određenog djela javnosti.

Djelo koje je predmet interpretacije ne mora biti zaštićeno autorsko djelo.

Član 36.

Interpretator je fizičko lice koje se stvaralački angažuje na interpretaciji djela.

Interpretatorima smatraju se naročito:

- dramski i umjetnički interpretatori: glumci, baletski solisti i igrači, pantomimičari, imitatori, igrači folklora i kabaretski i cirkuski umjetnici;
- muzički interpretatori: dirigenti orkestra i hora, instrumentalni solisti i članovi njihovih sastava;
- pozorišni režiseri
- tonski majstori
- voditelji, interpretatori teksta;
- muzički korepetitorji;
- madžioničari, akrobati, žongleri, klovnovi i drugi artisti;
- kaskaderi i dubleri i
- drugi interpretatori umjetničkih, dramskih, književnih i drugih djela u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Lica koja daju tehnički doporinos interpretaciji djela ne smatraju se interpretatorima.

Član 37.

Prava interpretatora sadrže imovinska i moralna prava odnosno ovlašćenja.

Član 38.

Imovinska prava interpretatora sačinjavaju isključiva prava na:

- bilježenje (snimanje) svoje interpretacije i umnožavanje snimaka interpretacije;
- stavljanje u promet snimaka svoje interpretacije;
- davanje u zakup snimaka svoje interpretacije;
- istovremeno prenošenje interpretacije putem tehničkih uređaja kao što su zvučnik i ekran, publici koja se nalazi izvan prostora u kome se interpretiranje izvodi uživo;
- emitovanje uživo svoje interpretacije;
- javno saopštavanje svoje snimljene interpretacije.

Interpretator nema isključivo pravo na emitovanje svoje interpretacije koja je snimljena i izdata na nosaču zvuka, kao ni interpretacije koja je sa dozvolom interpretatora snimljena na nosaču zvuka ili slike.

Interpretator ima pravo na naknadu od proizvođača fonograma za emitovanje njegove interpretacije sa izdatog snimka na nosaču zvuka, javno saopštavanje njegove interpretacije koja se emituje sa izdatog snimka na nosaču zvuka i javno saopštavanje njegove interpretacije sa izdatog snimka na nosaču zvuka.

Imovinska prava interpretatora traju 70 godina od dana izdavanja snimka interpretacije, odnosno od dana snimanja interpretacije koja nije izdata.

Član 39.

Moralna prava interpretatora čine isključiva prava;

- da bude priznat kao stvaralač svoje interpretacije;
- da njegovo ime bude naznačeno na svakom primjerku snimka, na programu ili na drugi prikidan način prilikom svakog iskorišćavanja njegove interpretacije;
- da se suprostavi izmjeni njegove interpretacije, odnosno svakom iskorišćavanju njegove interpretacije u izmijenjenoj formi, ako se time ugrožava njegov stvaralački ili stručni renome;
- da se suprotstavi stavljanju u promet snimka njegove interpretacije ako snimak sadrži tehničke nedostatke koji ugrožavaju integritet i renome interpretatora;
- da se suprotstavlja iskorišćavanju svoje interpretacije na način koji ugrožava ili može da ugrozi njegovu čast ili ugled.

Ako interpretaciju vrši ansambl interpretatora, prava iz alineje 1. 2. imaju ansambl kao cjelina i solisti.

Moralna prava interpretatora traju i po isteku njihovih imovinskih prava, u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Član 40.

Interpretatori imaju prava na svojim interpretacijama, koje ustupaju RTCG, u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima.

Pravni odnos između interpretatora i RTCG uređuje se ugovorom zaključenim sa interpretatorom ili njegovim zastupnikom, u pisanoj formi.

Pravni odnos između interpretatora muzičkih nescenskih djela i interpretatora drugih djela koji svoja prava ostvaruju preko organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava uređuje se ugovorom zaključenim sa ovim organizacijama.

Za radio-televizijsko iskorišćavanje interpretacija muzičkih nescenskih djela i drugih djela čiji interpretatori svoja prava ostvaruju preko organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava RTCG nema obavezu pribavljanja

pojedinačnih dozvola od interpretatora.

Nadležne službe RTCG obavezne su da vode redovnu dnevnu evidenciju o emitovanju interpretacija iz prethodnog stava.

Član 41.

Prilikom emitovanja, odnosno korišćenja interpretacije RTCG je dužna da na uobičajeni način, u skladu sa programskim standardima, odnosno kada je to moguće, naznači imena interpretatora, odnosno ansambala i solista.

Obaveza iz prethodnog stava odnosi se i na interpretacije stvorene u radnom odnosu. Posebnim dijelom ovog pravilnika utvrđuje se visina naknada za korišćenje interpretacija od strane RTCG.

Kod određivanja naknade u pojedinačnim slučajevima uzima se u obzir vrsta interpretacije, kvalitet interpretacije, stvaralačka afirmacija interpretatora i obima ovlašćenja koja interpretator prenosi na RTCG.

Visinu naknade u pojedinačnim slučajevima određuje generalni direktor, odnosno lica ovlašćena za potpisivanje ugovora o angažovanju interpretatora.

Član 42.

Prava interpretatora koji su stvorili interpretacije u okviru izvršenja svoje radne obaveze uređuju se shodnom primjenom odredbi ovog pravilnika koje se odnose na autorska djela iz radnog odnosa.

Član 43.

Ugovorom o angažovanju interpretatora utvrđuje se način i obim iskorišćavanja interpretacije, kao i posebna prava i obaveze interpretatora i RTCG.

Član 44.

Ugovorom o angažovanju interpretatora za ugovorenou naknadu interpretator prenosi na RTCG pravo korišćenja interpretacije i to:

- pravo snimanja interpretacije sadašnjim i budućim elektronskim filmskim tehničkim postupcima u sopstvenoj produkciji ili produkciji s drugim pravnim ili fizičkim licima u zemlji i inostranstvu;
- prostorno, vremenski i po broju neograničeno emitovanje interpretacije u sopstvenom ili zajedničkom rtv programu sa drugim rtv organizacijama u zemlji i inostranstvu, preko mreže zemaljskih emisionih postrojenja, satelita i kablovskih distributivnih sistema;
- pravo na neograničenu prodaju, razmjenu i ustupanje rtv programa u kome se koristi interpretacija drugim rtv organizacijama i pravnim licima u zemlji i inostranstvu;
- prikazivanje na festivalima, takmičenjima, sajmovima i sličnim manifestacijama u zemlji i inostranstvu;
- prevođenje putem tonske obrade ili titlovanjem;
- pravo emitovanja kraćih fragmenata interpretacije, kao ilustracija u rtv programima;
- pravo korišćenja interpretacije u sponsorisanim programima, kao i pravo emitovanja marketinških poruka, odnosno "sjećenja" emisija.

Član 45.

Ugovorom o angažovanju interpretatora za ugovorenou naknadu interpretator prenosi na RTCG:

- pravo izdavanja gramofonskih ploča, kompakt diskova, audio i video kaseta, CD-a i drugih nosača zvuka i slike;
  - pravo izrade kinematografskog specijala i video specijala, odnosno pravo ustupanja snimljene interpretacije kinematografskom proizvođaču za proizvodnju kinematografskog specijala, kao i video proizvođaču za proizvodnju video specijala.
- U navedenim slučajevima odnosi između interpretatora i proizvođača regulišu se posebnim ugovorom, u skladu sa odredbama normativnih akata RTCG.

Član 46.

Ugovorom o angažovanju interpretatora interpretator se obavezuje:

- da ostvarenje koje je predmet ugovora izvede u svemu prema scenariju, knjizi snimanja, odnosno zahtjevu reditalja;
- da u slučaju opravdane spriječenosti da prisustvuje probama, snimanju, odnosno izvođenju uživo o tome blagovremeno obavijesti reditalja, producenta, odnosno drugo ovlašćeno lice, najkasnije 24 časa prije ugovorenog termina;
- da prisustvuje svim probama, snimanjima, odnosno živom izvođenju, u ugovorenim terminima;
- da se za vrijeme snimanja, odnosno izvođenja uživo u svemu pridržava normativnih akata RTCG koji regiraju rad u studiju, odnosno na terenu.

Ugovorom o angažovanju interpretatora se utvrđuje da:

- ukoliko interpretator bez opravdanih razloga ne dođe ili zakasni na probu, naknada se umanjuje do 10%.

Ova odredba se primjenjuje i u slučaju ako interpretator dođe nepripremljen na probu ili u stanju u kome ne može da učestvuje u probama.

Ukoliko interpretator ne dođe na snimanje ili emitovanje uživo, odnosno dođe nedovoljno pripremljen ili u stanju u kome ne može da učestvuje u snimanju, odnosno izvođenju uživo, nema prava na naknadu, a ukoliko mu je već isplaćena, istu mora da vrati RTCG. U ovim slučajevima RTCG ima pravo na jednostrani raskid ugovora uz obavezu interpretatora da vrati cijelokupni primljeni iznos.

U svim navedenim slučajevima interpretator je odgovoran za pričinjenu materijalnu štetu i dužan je da je naknadi RTCG.

U slučaju da interpretator bez svoje krivice ne izvrši ugovorene obaveze u roku utvrđenom ugovorom, ugovoren rok se produžava, s tim što mu se isplaćuje poseban honorar za svaki dan produženja snimanja. Posebna naknada se obračunava na taj način što se ukupni ugovoreni honorar podijeli sa brojem snimajućih dana.

Član 47.

Izuzetno, ugovorom sa afirmisanim interpretatorima, za pojedina ostvarenja u televizijskim djelima (glavna i velika uloga) i za druge interpretacije posebnog kvaliteta RTCG može ugovoriti pravo na naknadu u slučaju repriznog emitovanja interpretacije, u skladu sa Pravilnikom.

Izuzetno, ugovorom sa afirmisanim interpretatorima, za pojedina ostvarenja u televizijskim djelima (glavna i velika uloga) i za druge interpretacije posebnog kvaliteta RTCG može ugovoriti posebne uslove njihovog korišćenja.

Odluku iz stava 1. i 2. ovog člana donosi generalni direktor, odnosno lica koja ovlasti Generalni direktor.

AUTORSKE I INTERPRETATORSKE NAKNADE I NAKNADE ZA FILMSKE I TELEVIZIJSKE UMJETNIČKE SARADNIKE

Član 48.

Visina naknada za ustupljena autorska prava i iskorišćavanje autorskih, interpretatorskih i drugih ostvarenja na programima RTCG određuje se Tarifnikom autorskih, izvođačkih naknada i naknada za umjetničke saradnike u RTCG (u daljem tekstu : Tarifnik).

Naknadu za autore, interpretatore i umjetničke saradnike, utvrđuje generalni direktor, odnosno lice koje ovlasti generalni direktor RTCG, u skladu sa finansijskim planom, usvojenom kalkulacijom i Tarifnikom.

Član 49.

Za autorska i interpretatorska ostvarenja od posebnog umjetničkog značaja, ili za autore i interpretatore izuzetne vrijednosti, generalni direktor RTCG ili lice koje ovlasti generalni direktor, može uvećati naknadu i iznad gornje granice predviđene Tarifnikom.

Član 50.

Po pravilu, naknade autorima, interpretatorima, filmskim umjetničkim saradnicima i ostalim licima koja angažuje RTCG u realizaciji svojih programa, isplaćuju se po obavljenom poslu.

Izuzetno, naknade u realizaciji najsloženijih RTV projekata, ako je u pitanju višemjesečni angažman, isplaćuje se u više rata, i to:

- 20% po zaključenju ugovora;
- 20% po početku snimanja;
- 30% na polovini snimanja;
- 30% po konačno obavljenom poslu.

Član 51.

Za ugovorenou naknadu otkupljuju se autorska i interpretatorska prava za neograničen broj emitovanja na programima RTCG, kako po broju emitovanja, tako i vremenski, kao i pravo emitovanja bez obzira na modalitetete.

Izuzetno, sa autorima i pojedinim kategorijama interpretatora - nosiocima glavnih i velikih uloga u realizaciji igranih TV serija, TV filmova i TV drama, mogu se ugovarati i naknade za reprizno emitovanje, koje moraju biti u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

U slučaju ugovaranja izuzetka iz prethodnog stava, za naknadu utvrđenu osnovnim ugovorom autor i interpretator (glavna i velika uloga) ustupaju RTCG pravo premijernog i repriznih emitovanja djela, bez obzira na broj i modalitet emitovanja, u roku od 7 dana od dana prvog emitovanja djela.

Protekom naprijed navedenog roka autor i interpretator (glavna i velika uloga) stiču pravo na naknadu, na ime repriznog emitovanja, u skladu sa članom 52. ovog Pravilnika.

Ukoliko se sa autorom ili interpretatorom (glavna i velika uloga) ugovara isplata naknade za reprizno emitovanje, u posebnim odredbama ugovora koji se zaključuje, obavezno mora biti ugovorena obaveza RTCG da isplatu naknade izvrši po isteku roka iz stava 3. ovog člana, a u visini naknade iz člana 52. ovog Pravilnika.

Član 52.

Naknadu za reprizno emitovanje autoru i interpretatoru (glavna i velika uloga), utvrđuje generalni direktor RTCG odnosno lice koje on ovlasti, u skladu sa finansijskim planom.

Za naknadu utvrđenu stavom 1. ovog člana, autor i interpretator (glavna i velika uloga) ustupaju RTCG pravo na sva reprizna emitovanja, bez obzira na broj i modalitet emitovanja, u periodu od 7 dana od tog prvog repriznog emitovanja.

U posebnim odredbama ugovora mora biti ugovoren ovakav način isplate na ime repriznog emitovanja.

Član 53.

Izuzetno, za prodaju rtv programa domaćim i inostranim rtv organizacijama, autorima pripada na ime naknade ukupno 10% od neto prihoda od svake prodaje.

Autorske naknade iz prethodnog stava, za prodaju inostranim rtv organizacijama, dijele se između autora srazmјerno autorskim naknadama utvrđenim ugovorima, a isplaćuju se u eurima.

Član 54.

Naknada za izdavanje audiovizuelnog djela proizvedenog na programima RTCG se utvrđuje na sljedeći način:

Na ime naknade za iskorišćavanje autorskih djela proizvodnjom audiovizuelnog djela, svim autorima se isplaćuje zbirna naknada u iznosu od 8% od osnovice za obračun. Osnovica za obračun se dobija na taj način što se velikoprodajna cijena umanji za troškove proizvodnje i pakovanja i to za VHS - 75%, a za CD, DVD i druge moderne oblike - 25%.

Naknadom od 8% nisu obuhvaćeni autori koje štiti organizacija za zaštitu autorskih prava i koji se isplaćuju preko organizacije za zaštitu autorskih prava, a u visini naknade u skladu sa Pravilnikom te organizacije.

Za izdavanje videograma umjetnicima-interpretatorima (glavne, velike uloge) pripada zbirno 8% od osnovice za obračun.

Osnovica za obračun se dobija na taj način što se velikoprodajna cijena umanji za troškove proizvodnje i pakovanja i to za VHS - 75%, a za CD, DVD i druge moderne oblike - 25%.

Član 55.

Autorska naknada za izdavanje fonograma za djela proizvedena u programima RTCG, iznosi 8% s tim što se isplaćuje preko organizacije za zaštitu autorskih prava u skladu sa Pravilnikom, od osnovice za obračun.

Osnovica za obračun se dobija na taj način što se velikoprodajna cijena umanji za troškove proizvodnje i pakovanja i to za VH - 75%, a za CD, DVD i druge moderne oblike -25%.

Izvođačka naknada za izdavanje fonograma za djela stvorena u programima RTCG iznosi 8% od osnovice za obračun.

Osnovica za obračun se dobija na taj način što se velikoprodajna cijena umanji za troškove proizvodnje i pakovanja i to VHS - 75%, a za CD, DVD i druge moderne oblike -25%.

Član 56.

Naknada za izdavanje fonograma i audiovizuelnog djela iz člana 54. i 55. Pravilnika primjenjuje se samo u Produciji nosača slike i zvuka RTCG.

Član 57.

Autorima u radnom odnosu u Radio i Televiziji Crne Gore, odnosno autorima za djela stvorena u radnom odnosu, protekom roka od 5 (pet) godina, odnosno roka predviđenog autorskim ugovorom ili ugovorom o radu, od trenutka kad je djelo stvoreno, odnosno premijemo emitovano, pripada naknada:

- od prodaje djela domaćim i inostranim RTV organizacijama;
- od izdavanja i prodaje fonograma i audiovizuelnog djela.

Izuzetno, protekom roka iz stava 1. ovog člana, generalni direktor može odobriti isplatu u slučaju repriznog emitovanja.

Visina naknade se utvrđuje u svemu prema odredbama Pravilnika.

Član 58.

Analizu isplaćenih autorskih, interpretatorskih i naknada za filmske umjetničke saradnike vrši služba finansija (ili lice koje je ovlašćeno da priprema autorske ugovore, producent ili finansijski kontrolor), o čemu je dužan da kvartalno podnosi izvještaj generalnom direktoru RTCG.

PRAVO RADIODIFUZNIH ORGANIZACIJA

Član 59.

Radiodifuzna organizacija ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) snimanja svoje emisije;
- 2) umnožavanje snimka svoje emisije;
- 3) distribuiranje snimka svoje emisije;
- 4) reemitovanje svoje emisije;
- 5) javno saopštavanje svoje emisije, ako se vrši u prostorima dostupnim javnosti i uz plaćanje ulaznice;
- 6) stavljanje emisije na raspolaganje javnosti.

Član 60.

Zaštita prava radiodifuzne organizacije traje do isteka 50 godina od dana prvog emitovanja.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 61.

Autorski ugovori, ugovori o angažovanju autora, interpretatora i filmskih i televizijskih umjetničkih saradnika i ugovori o radu koje zaključuje RTCG moraju biti u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 62.

Nepoštovanje odredaba ovog pravilnika predstavlja težu povredu radne obaveze i povlači disciplinsku odgovornost.

Član 63.

Sastavni dio ovog Pravilnika je Prilog Tarifa autorskih, izvođačkih naknada i naknada za umjetničke saradnike.

Predlog tarifa autorskih, izvođačkih naknada i naknada za umjetničke saradnike donosi Generalni direktor, na koji saglasnost daje Savjet RTCG.

Član 64.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku njegovog donošenja.
Tumačenje ovog Pravilnika daje Savjet RTCG.

Član 65.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o autorskim i
interpretatorskim pravima i naknadama u RT CG br. 01-1542 od 24.03.2006. godine.

Član 66.

Ovaj Praviinik stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja na web-sajtu RTCG.

